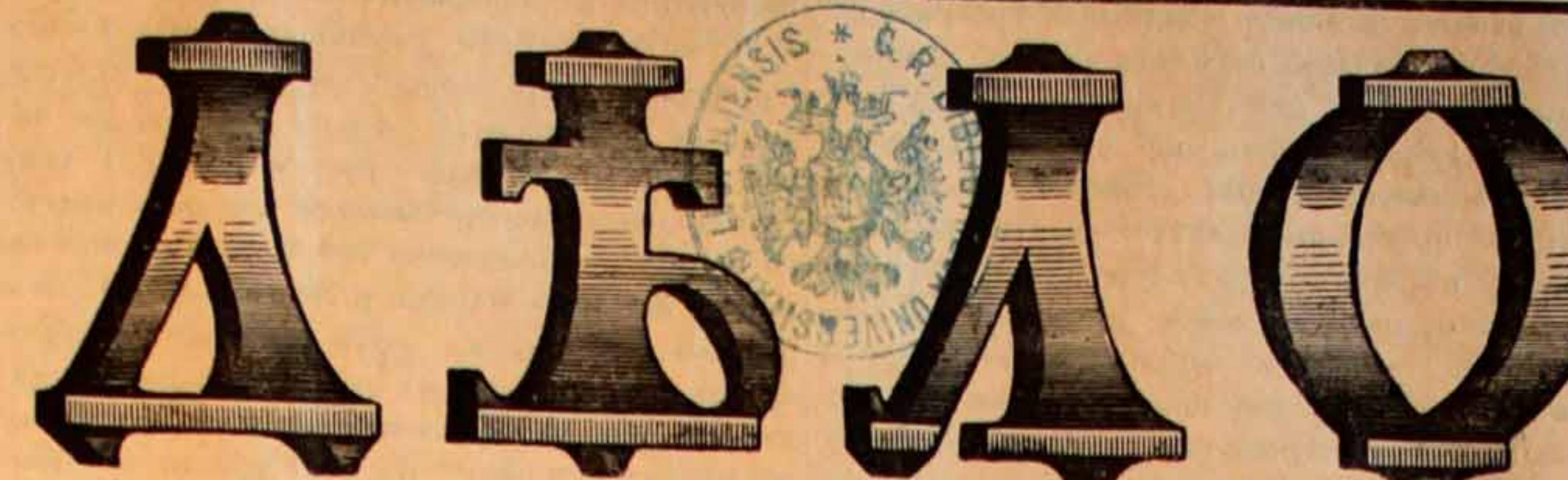

Выходитъ во Львовѣ що Середы и Суботы (кромъ рускихъ слогъ) о 4-й годинѣ пополудни. Литорат. додатокъ Бібліотеки майзnam. поєстїй" виходить по 2 печат. аркшт кожного 15-го и послѣднаго днія кожного мѣсяця.
Редакція, администрація и експедиція поль Ч. 8 улиця Академічна.
Всѣ листи, посылки и реклами належать пересыпти подъ адресомъ: редакція и администрація "Дѣло" Ч. 8 ул. Академічна.
Рукописи не звергаються толькъ на попереднє застереженіе.
Посланикъ число стоять 12 кр. а. в.
Оголошення приймаються по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣдь одніи строчки печатон.
Реклами неопечатаній вѣлький бѣдь порта.
Предплату наложити пересыпти франко (найлучше поштовимъ переказомъ) до: Администрація часописи "Дѣло" въ Академічну Ч. 8.

VII. Читателѣвъ въ Россіи просимо мати на уважѣ, що въ вимовѣ *—jī, b, ī, i*, и (въ серединѣ и на концѣ слівъ) *=y, u*, и (на початку слівъ) *=ī, ȫ, Ȫ* (на початку слівъ) *=vī*.

По поводу уступленія митрополита Сембраторовича.

Бѣдь передъ рокомъ, коли велася справа запомоги для оо. Змартвихстанції, доходили насѣ слухи, що скрайна часть мѣродайніхъ польскихъ сферъ дуже недоволена въ нашого митрополита и готова до заваяння борбы противъ него. При сїй случайності доказалися мы такожъ рѣч майже неимовѣрну, що вже іменованіе преосв. Сильвестра еуфраганомъ мало бути не почестю, а знакомъ недовѣрія для церковного князя галицкої Русі. Признаемся, що обѣ сїї самі по собѣ, а іменно ихъ сподушеніе разомъ показалися намъ такъ дивоглядними, що мы уважали ихъ за такъ шані "страхи на Ляхі" и про нихъ не вгадували. Навѣть коли ополя наступила гвилицка справа, а за нею почалися репресалії на оо. Василіанахъ и рѣвночасно всѣ польскій газеты кинулись бѣшено на нашого митрополита, мы все еще не вѣрили въ можливості подкопання его поваги въ Римѣ и въ Вѣдні, и думали, що въ найгоршому случаю вернется бѣть свои подорожки съ вырашенымъ приказомъ подѣлити свою властво, въ бѣльшої мѣрѣ, якъ се дотеперь було, съ своимъ братанічествомъ-еуфраганомъ. На таке предложеніе митрополитъ певно бувъ пристань, вороги були въ ему и тымъ докучили, — а Русь не булавы мала причини обиджуватися и непокончию.

Тымчасомъ показуюся, що мы помылились, якъ и помылися и тѣ, впрочемъ добре информованій особы изъ оточеню єго Высокопреосвященства, котрій юще въ послѣдніхъ тварахъ занѣрили насѣ, "що справа митрополита стоять добрѣ". Йзъ того лишь видно, що въ Римѣ польско-станчіківка ласка на бѣстрѣмъ коні їздить.

Пригадаймо собѣ лишень, кто бувъ и есть о. Іосифъ Сембраторовичъ?

Коли по смерти митрополита Литвиновічя святоюрська столиця опорожнилась, перѣшли наші опікуны осадити на нїй чоловіка, котрій нѣ за що въ сїї не скотувавъ а ще радше не вѣбѣвъ грati яку небудь політичну ролю, чоловіка не такого, якими були Яхимовичъ и Литвиновичъ. Полякамъ бачилося, що коли въ сїї Юрѣ не стане політика, то не стане и "святоюрской нації". Наглядавши добра, найшли они наконецъ на львівському університетѣ ученого, набожного богословія, котрій по-при своїй науцѣ, постахъ и рекомендаціяхъ въ монастирѣ Кармелітівъ а оттакъ якъ архієпископъ ізъ разграба iſideliumъ Рашѣ заледво має случайность заманиватися Русиномъ, а не то думати о піднесенію руского народу. Сей мужъ стає отже за благословеніемъ Риму митрополитомъ галицкої Русі. Митр. Іосифъ соєтно дбай о унію: бѣть першій въ митрополії такъ часто позитувати архієпархію, утверждуючи народъ въ унії; бѣть при всякої случайності манифестиють свою преданість Риму, колька разомъ на чолвѣ своего духовенства бѣтбуває подорожъ до Риму и т. д. Въ польському таборѣ співано похвалий ими новому митрополиту и найбѣльшій почести и достоинствъ зависи надъ головою князя нашої церкви. Подобно якъ Риму, бувъ митр. Сембраторовичъ рѣдко преданий династії и кождотасному правительству. Якъ членъ палати пандити митрополитъ въ послѣдніхъ часахъ, и коли не спытавши перве голоеу клиру и народу, іменуя епископомъ, щоби ихъ ополя на тѣлеграфічне заповіданье гр. Таффе, спішивши до Вѣдні, щоби бѣтити її голосъ, — и все голосувати такъ, якъ бажає гр. Таффе. Бѣдь дивна два роки тому назадъ, якъ митрополитъ окрашений всѣми можливими римскими

титулами ставъ тайнимъ соєтникомъ — "екс-целенцію" и всѣ мы лишь дожидали хвилї, коли не-політикъ митрополитъ дѣстане кардинальській капелюхъ, дожидали безъ зависи и гіїзу, бо за той часъ мы пересвѣдчилися, що митр. Сембраторовичъ не толькъ католикъ, римлянинъ, але що бѣть добрый душпастирь и честна руска душа. И ктожъ бы могъ бувъ привускати, що до такого чоловіка дастися приложити нѣмецка пословиця: "Heute roth, morgen tod!"? Тымчасомъ оно такъ и сталося.

За послѣдній часы змѣнилося много на сїї, а іменно у насѣ въ Галичинѣ. Полякамъ засвѣтила тутъ воря, они стали абсолютными панами ситуації. До вилъву и значенія въ Вѣдні добралися они и до значенія въ Римѣ и якъ недавно тому Карлисти такъ теперъ они вспѣли переконати римску курію, що цѣле спасеніе католицизму почиває на нихъ. Програвши справу въ цѣлому цивілізованѣмъ сїї вузити, старій союзники здржавлѣвъ организацію політичнихъ и соціальнихъ, прішовши до насѣ знайшли собѣ циркъ покровителівъ и союзниківъ у тої фракції засліпленихъ шовинистівъ, котріхъ органами сїї "Czas", "Przegląd polski" и "Gazeta Krakowska" въ Краковѣ, а "Gazeta Narodowa", "Dziennik polski" и др. во Львовѣ. Тѣ органы вузити и шовинисти забагають старої, пляхецкої Польщѣ съ єї колишною алощаюю політикою златиниціи и спольщенія Русі. Wenn dem E... gut geht, geht et auf's Eis tanzen. Редакторамъ и покровителямъ тихъ органівъ за мало митрополита Русина-іеполітика, імъ забагають митрополита холмчака съ комюкою и органами. Кто тому не вѣритъ, пскай прочитає нѣкчиму отповіду, яку дана "набожний" "Czas" бѣтходичому митрополиту: "Nie dorosł do roli, więc poszedł!". Якъ се роля, знає кожный въ насѣ, кто читавъ сю газету въ послѣдніхъ часахъ.

Гденикъ польскій дневники выправивши сїї оргії напасти и клевети до конця, съ єю до самой реагнації митрополита, — теперъ, по довершенню вже такъ горячо ними бажають фактъ, по вузитському звичаю умывають руки бѣть всего и немовѣ тѣ музыканты, на даний знакъ "жъ горы", съ єю капельмайстри, починають грati на иншу нуту. "Dziennik polski" старася виказати теперъ, що митрополитъ уступивъ будьтоби въ власної ініціативи — "знаючи, що бѣтть тымъ велику услугу церкви и державѣ", — и величавъ его за то. Мы не сумнѣваемся, що митрополитъ уступаючи думавъ зробити прислугу церкви, державѣ и своему народови, божъ и годѣ було ему чекати, поки его не виведуть по-подъ руки якъ св. Юра. Всежъ таки хиба дитина повѣрить, що его уступленіе могло наступити зъ волї самого Вѣдні а безъ волї Риму.

Якійже интерес могъ мати Римъ настаюти на уступленіе чоловіка, о котрого католицизмъ навѣть єго ворогъ сумнѣватися не може? До тепер держава Римъ засады хоронити нетъканности и честії своихъ епархій и не даває ихъ інколи на поталу змѣніючись політичнимъ системамъ. Въ послѣдованию сего принципу іде Римъ звичайно такъ далеко, що покрыває навѣть часто блуди и сканзы своихъ достойниковъ, знаючи добре, що ихъ честь єсть честею церкви. Бували слухаї, где авансовано епархій, що ато не вѣтъ. Чому жъ виїхавъ Римъ у насѣ свого споконівнечного принципу и вѣтшевъ на дорогу новації? Чи тому, що мы слабі? Чи думас Римъ, що помагаючи польскимъ шовинистамъ будувати Польщу, понесе бѣть католицизмъ на вхідъ? Тутъ бѣть дуже помылися, якъ помылися и грішити противъ себе, коли не спытавши перве голоеу клиру и народу, іменуя епископомъ, щоби ихъ ополя на тѣлеграфічне заповіданье гр. Таффе, спішивши до Вѣдні, щоби бѣтити її голосъ, — и все голосувати такъ, якъ бажає гр. Таффе.

Въ загалѣ бѣтуются у насѣ бѣть досить дивого часу номінації владыкъ въ дуже непонятній способѣ. Коли у латинниківъ опи-

нія клиру и народу майже завсѣгда довго на передъ отгадувъ своихъ будущихъ архієреївъ, у насѣ спадають они правильно мовби въ неба. И тому то, не убликаючи особамъ, можемо смѣло сказать, що наша епархія не може рѣвнатися съ латинською. У насѣ виходить майже завсѣгда на тое, що кому Богъ давъ митру — чи тамъ впливовогомагната за протектора, той мусить вже мати доконче и всяку потрѣбну квалификацію до сего високого уряду.

Мы тепер дуже цѣкаві, кому судилося обнити керму рускої церкви въ Галичинѣ? Клиръ нашъ богатий въ мужѣвъ способныхъ и достойнихъ сїї нелегкої задачи. Але азаживши теперѣшній відношенія — и се можлива рѣчъ, що митрополича митра не буде дана такому мужеви, якого бажави мати галицько-рускій клиръ и народъ. Може и такъ статися, якъ вже голосять польскій газеты, що въ Юрѣ засяде якій холмчакъ, або Полякъ обрзadku gteckiego въ родѣ тихъ колькохъ священиківъ сумної славы, що недавно підписали запѣтній манифестъ. Ходить поголоски, що наші опѣкуни кандидують вже навѣть латинниківъ Поляківъ, въ родѣ кс. Калинки, еп. Лобоза и др., але поки — що мы сему вѣдь и уважаємо се за жартъ въ родѣ того, якій пустить одинъ Русинъ называючи межи незвѣстными кандидатами імена двохъ — якъ ополя показалось — честныхъ закристіанъ двохъ тутешніхъ латинськихъ монастирївъ. Всежъ таки вже самі поголоски о Калинкахъ суть признакомъ часу, котру мы обовязаній зареєструвати. Признаемся, що читаючи въ польскихъ дневникахъ елюкубраціи и бажанія дотично обсадженія митрополії та іхъ кандидатівъ, маєтъ ажъ серце болитъ, коли погадаємо, до чого хотѣли єху ужити церкви и вѣри! Чи справдѣ вже нѣ въ Римѣ нѣ въ Вѣдні не знайдеться нѣкого на єї оборону?

Мы въ нашої сторони дожидаемо спокойно рѣшени сїї справы. Мы сегодня, слава Богу, перестали вже бути народомъ левитовъ, якъ насѣ назававъ гр. Лешекъ Борковскій. Якось грецкій епархії не видалили въ Сербії нѣ Болгаръ, не вѣрють и намъ нѣчого польскій, еслибъ справдѣ мали вже осущіти предказанія польскихъ газетъ.

Однакожъ мы въ обовязку нашого не можемо не звернути уваги правительства и Риму на то, що рускій клиръ и народъ бажають мати новымъ митрополитомъ такого чоловіка, котрій поєднає повне ихъ довѣрія, котрій побочь лояльності Римови и правительству — бути такожъ щарпъмъ патріотомъ рускимъ. На сколько този однодушне бажаніе Русинівъ буде увагладнене, — на столько іменованіе нового митрополита принесе для всїхъ интересованихъ сторонъ спасений плоды. Се наше глубоке пересвѣдченіе.

Галицка індемнізація.

Вступъ.

Коли при конці сїї сесії ради державної въ Вѣдні кабінетъ гр. Таффе осіливъ за починокъ министра для Галичини Земляковскаго заявивъ охоту довести до остаточного полагодження спорне питанье галицькихъ індемнізаційнихъ фондівъ и осіїдчини при той, що за підставу правильнихъ и фінансовихъ пертрактаций уважати буде тї точки, якій уложеній були єще въ р. 1868 членомъ т. ав. Bürgerministerium, Брестелемъ, то часопис централістичний осіливъ Neue freie Presse и Deutsche Zeitung підняли страшний крикъ, що ось, мовлять, министерство гр. Таффе задумало въ скарбу державного дати панамъ Полякамъ сто міліонівъ гр. въ дарунку. Крикъ той, се не бувъ пустий газетний крикъ, але бувъ справдѣ отголоскомъ переконань и выводівъ значної часті послань ради державної, головної нѣмецькихъ, и то цѣкава рѣчъ, безъ взгляду на те, до якого сторонництва они

Предплатна на "Дѣло" для Австроїї:		Для Россії
на пѣль року	8 зр.	на пѣль року 8 руб.
на пѣль року	4 зр.	на пѣль року 4 руб.
на четврт року	2 зр.	на четврт року 2 руб.
отъ дод. "Бібліотеки":		отъ дод. "Бібліотеки":
на пѣль року	12 зр.	на пѣль року 12 руб.
на пѣль року	6 зр.	на пѣль року 6 руб.
на четврт року	3 зр.	на четврт року 3 руб.
на саму додатокъ:		на саму додатокъ:
на пѣль року	5 зр.	на пѣль року 5 руб.
на пѣль року	250 гр.	на пѣль року 2 р. 50к.
отъ дод. "Бібліотеки":		на саму додатокъ:
на пѣль року	14 зр.	на пѣль року 6 зр.

Предплатна на "Дѣло" для Австроїї:

Для Зарубінськ., окрімъ Россії:

на пѣль року 10 зр.

на пѣль року 5 зр.

на четврт року 250 гр.

отъ дод. "Бібліотеки":

на пѣль року 6 зр.

на пѣль року 6 зр.

на пѣль року 6 зр.

на пѣль року 6 зр.

на пѣль року .

нашихъ пановъ, покаже наѣзы разнѣйше, що
въ разборѣ дуже важной и дуже запутаной
справы галицкой индеминизаціи мы стоимо на
становищи едино приличномъ Русинамъ, на
становищи правдивыхъ интересовъ простого
и къ руского такъ и польскаго на-
рода.

1. **Скасованье паниции.**

Читаючи оповѣданія польскихъ, особенно новѣйшихъ писателѣвъ о житиѣ мужицтва за часыѣ давної Польщѣ, по просту дивуєшся, икъ то добре и щасливо жилось мужикамъ подъ опѣкою шляхты. „*Za czasów Rzeczypospolitej chłop nie czuł cięzarów rządów rządu*“ (каже одинъ сучасный авторъ¹), — „*czuł je dopiero pod nowem (австрійскимъ) rządem*“. Слова тѣ, се только повтореніе давної казки, замѣщеной еще 1790 р. въ брошурѣ „*Uwagi nad rządem Galicyjskim, przyczynu, dla których do tego stopnia nikesemnośći Prowincja ta przyszła, a na koniec sposoby, jakimi by los tego Kraju poprawić można*“ (где сесь що говорится (цитую въ нѣмецкого перевода той брошюры, замѣщенного въ першомъ томѣ Грельмана „*Statistische Aufklärungen*“): „*Згднай, отъ нетимныхъ часыѣ существуючай звичай вытворивъ мѣжъ панами и подданными певну мечки прияту угоду. Панъ дававъ подданому свѣй*

Навыкли до безграничной самоволї, котру они называли „*wolnoœcią*“, отверталисѧ они отъ новыхъ, бюрократичныхъ порядкій и тушили за недавнимъ въ власной винѣ утраченымъ раемъ. Не диво затымъ, що шляхта отъ самого початку кинулася конспиравати противъ Австріи и намѣрила наѣть 1797 р. зробити революцію. Але правительство австрійске дозналосѧ о намѣрахъ Поляківъ и постаралосѧ ослабити ихъ. Одного року (1797 р.) выбрало оно въ Галичинѣ 20.000 рекрута, наложило подвойну контрибуцію въ грошахъ и збожку и заборонило възову збожка за границю (Вислокъ и Сяномъ), що становило доси головне майже жерело паньскихъ доходовъ²). Але найдужше подорвало австрійске правительство економичну силу шляхты, отнявши їй за половину цѣнны соляній жупы и копальнї, котрї въ давної Польщї були власностю приватною, а въ Австрії стали монополемъ державнимъ (regie).

власть (?) грунть до ужитку, даиъ о него, спомагавъ его родину, и такъ змагалося число людей и робучихъ рукъ. За то подданный обвязаный бувъ силою взаимныхъ контрактовъ хъ зъобовязанъ (?) замѣтъ опроцентованія грунту сповнити панови панщину и другій роботы. Такъ умова була средстивъ — якъ найтѣснѣйше звивати добро пана съ добромъ (?) подданого... О тѣмъ щасливомъ станѣ (nicht unglücklicher Zustand) подданныхъ ажъ до початку австрійскаго панования свѣдчить згода, треваюча мѣжъ панами и подданными⁴²). И се говорили польскій паны якъ разъ въ колька лѣтъ послѣ уманьской рѣзаницы, середъ невишенихъ ще розрухой селянскихъ, нападвъ опрышкій и тысячныхъ случаївъ утѣканіи мужиковъ въ степы и лѣсы отъ панщины! Они мали на столько смѣлости говорити о добробытѣ подданныхъ, котрй, якъ показуютъ тогдѣшній инвентарѣ, навѣтъ въ такихъ розмѣрно не дуже еще притисненыхъ краяхъ, якъ Водынь, Полѣсье и Подолье, отбували

икъ Волынь, Гольшев и Гедлув, стуки панцины, шарваркѣ и давали датковъ на турою на 214—321 робучихъ днѣвъ въ роцѣ³). Навѣтъ польскій, троха тверезѣйшій писатель, особенно въ „тѣсныхъ“ 40ыхъ роковъ признаютъ, что не все то бувъ такій рай за чеѣвъ давнои Польщѣ, що „wkradajÄc siÄ miedzy wszystkie stany (чи й мѣжъ мужиковъ?) zbytek wznieci i miedzy wlaÅciecielami dobrymi potrzebem wyciagnienia intrat, rozwodzenia pol dworskich, nakoniec w braku dochodow wycinano lasy, w których chłopek wieszał znajdował dla siebie roshes“⁴). Впрочѣмъ, вдаєть, влишна рѣчь нагадувати о тыхъ часахъ. Каждый знаетъ, коли не въ власного досвѣду, то въ оповѣдань батьковъ и дѣдovъ, який то були часы. Самій впрочѣмъ писатель польскій признаютъ, что въ остатныхъ часахъ Рѣчи посполитой мужика не хоронили вѣякій права и въ уставы, що „dla braku spryzystosci rządu szlachta prawie udzielnie rządziła w swych maÅtkach“, що только „prawidla wiary świętej, w sercach przodków naszych głębiej (нѣжъ у кого?) zaszepione, miłość bliźniego nakazujace, czyniły byt poddanego lepszym od dzisiejszego⁵); — вже въ того самого признанія видно, что порука и безпеченство хлѣборобовъ були зовсѣмъ не велики.

Але найбѣльше причинъ до невдоволенія насували панамъ якъ-разъ самій панциняній относини. Относини тѣ накладали на нихъ обовязокъ — спомагати мужиковъ въ нуждѣ и потребѣ, до чого паны, мимо своги захвалюваної щедрости и „miłości bliźniego“ бачитса не дуже були прудкі, скоро Іосифъ II мусѣвти ажъ особною уставою ихъ до того наганяти дальнѣ справувати бесплатно надъ пôдданными нашу юрисдикцію карну и цивильну, перестерѣгати приписѣть полиційныхъ, провадити конскрибованье и асентерованье рекрутовъ и т. д. Словниуванье тыхъ рѣжнородныхъ обовязківъ мусѣло робити чимъ разъ большій передѣлъ мѣжъ мужиками и панами, который именно въ виду неустаючихъ аспирацій до будовання Польщѣ бувъ панамъ зовсѣмъ непожаданий. Они побачили, що положеніе ихъ сталося дуже погане: въ одного боку мужики бачить въ нихъ гнобителя и ворога, а въ другого боку урядъ бачить въ нихъ конспираторовъ и бунтівниковъ. Мужикъ неохотно пôдлягавъ доминіальний юрисдикції, и маючи собѣ запевнену протекцію уряду, удавався до него съ тисячными скаргами на пановъ; скарги тѣ дуже часто доводили до процесовъ, а замѣтно, що зовсѣмъ юнихъ все таки показали

Коли Австрія зняла Галичину, першимъ дѣломъ ви правительѣвъ (Іосифа II) було зробити польгу мужикамъ, „певулис вадижусіа“, якъкаже Лодынській, знести невольничє подданство и черезъ заведенье коренихъ инвентарївъ (Stockinventarien) зробити ладъ въ панщининихъ относинахъ, унормувати роботы и престапії, які мускаці отбувати волданий сво-

¹⁾ Sumy galicyjskie, rzecz o setce milionów dilingu czy wierzytelności Galicyi u skarbu państwa. Dodatek do Nru 189 „Reformy“.

ся, именно въ имя тыхъ же своихъ польскихъ аспирацій. Перша дорога тогды була майже

³⁾ Гляди прекрасну статію В. Антоновича „Ізслѣдованіе о крестьянахъ въ юго-западной Волини на конецъ 1700—1798 годовъ“.

⁴⁾ Hieronima Łodyńskiego „Projekt stopniowej zmiany stosunków włościan w Galicji”. We Lwowie. 1845.

⁵⁾ Hieronim Lodyński, там же стр. 5—6.

имъ панамъ, а черезъ уладжене урбаріально-го помѣру выразно отдали грунты доминикальй (панській) отъ рустикальныхъ (муниципальныхъ). Очевидна рѣчъ, що тѣ новій розпорядки, а такожь гденикій дробной формальности (и къ н. пр. те, що шляхтѣ казали складати присягу вѣрности на руки урядниківъ окружныхъ, а не на руки самон цѣсареной въ Вѣдні, и къ сего паны домагались!) не могли припасти до смаку галицко-польскимъ панамъ. Навыкай до безграницної самоволїї, котру они называли „wojnoœcią“, отверталися они отъ новыхъ, бюрократичныхъ порядківъ и тужили за недавнімъ въ власної вини утраченнымъ размѣръ. Не диво затымъ, що шляхта отъ самого початку кинулася конспиравати противъ Австрії и намѣрила павѣть 1797 р. зробити революцію. Але правительство австрійске дбаналося о намѣрахъ Поляківъ и постаралося ослабити ихъ. Одного року (1797 р.) выбрало въ Галичинѣ 20.000 рекрутъ, наложило подвойну контрибуцію въ грошахъ и збожку и заборонило вивозу збожжя за границю (Вислою и Сяномъ), що становило доси головне майже жерело панськихъ доходовъ⁴). Але найдужше подорвало австрійске правительство економичну силу шляхти, отнявши їй за половину цѣнній соляній жупы и копальнї, котрій въ давній Польщі були власностею приватною, а въ Австрії стали монополемъ державнимъ (regie).

неможливі і бюрократичний урядъ австрійській не мгъ бути надійнимъ союзникомъ. Оставалась друга дорога, и шляхта польска, хоть не швидко и не твердо, ступила на неї. Особливо по недалой революції 1831 року шляхта польска переконалася, що бечъ простого народа, бечъ мужика веѣ еи політичній замыслы остануть мирами и фантазіями. Повстася польська демократія, котра старалася ширити думки (хочъ и зовсімъ неясної) єдності шляхты нъ народомъ, а такожъ подносить гадку скасованія панщини. Зъ разу думки тѣ приймаються слабо. Въ 1790 р. шляхта галицька вѣрила твердо, що мужики будуть своїмъ панамъ яъ доброї волѣ на вѣки вѣчній робити панщину;*) але вже въ сорокахъ рокахъ нашого столѣття на сеймахъ становихъ (1842—1844) даються чуті голосы о потребѣ скасованія панщини; 1844 р. сеймъ становий ухвалює на вѣть петицію до цѣсаря о установленіе комісій, котрабы „rozostawiajac na woszu wszelkie kwestye niewczesne, miala tylko wyjaśnie tych potrzeb, których zaspokojenie bez naruszenia czyjejkolwiek własosci lub wolnosci mogłoby uczynic wloscianina galicyjskiego zdominowanych do tego, zeby pod wzgledem dobrowolnych zbliżył się do poddanych innych e. k. prowincji“¹⁰). Якъ бачимо, оувѣльненію и увласненію мужика тутъ ще й мовы нема, дарма, що тѣ перѣшній Поляки таъ часто и такъ голосами покликуются на той сеймъ постулаторскій и на его ухвалу въ р. 1844. Але все таки въ тѣ петиції починде неясно проєвѣчувати думки, що требаъ якъ небудь улекшити долю мужика, хочъ, разумѣєся, „bez naruszenia czyjejkolwiek (читай szlacheckiej) własosci i wolnosci“. Якъ треба розумѣти тѣ слова, о тѣмъ поучав цитованый вже Лодыньскій въ своїмъ „Проектѣ“, кажучи (стор. 8): „Dziedzic wiec jest wyłącznym panem wszystkich dworskich pól, lasów i t. p.; jest ogaz właściwicielem przywiązanej do gruntu wlosciańskiego pañszczyzny, on za to zapłacił (кому? коли? що?), tush warunkiem pierwszy założyciel wlosci go dał między poddanych czesc swoich (?) łanów. Takową więc pañszczynę znieść, odając dziedzicowi jedynu prawie sposób uprawiania swych gruntów, byłoby prawdziwą niesprawiedliwośćą. Можемо затымъ напевно скавати, що до 1844 року думки про скасованіе панщини и увѣльненіе мужиківъ середъ польской шляхты и Галичинѣ були дуже неясні и рѣдкіи явиши

(Дальше буде.

Справы красвій.

VI

Фондъ индемнізаційный

Проектъ умовы, яка съ застереженьемъ конституційного затвердженя має бути послана правительственному предложенню заключена межи адміністрацію державы а репрезентацію краю въ спрвѣ отношення державы до фондівъ індемнізації гласить, якъ слѣдує:

1. Отнесуся задатки, уделеній черезъ дер
жаву галицкимъ фондамъ индемнizaційнымъ
въ сумѣ 9,547.560 зр. 54 $\frac{1}{2}$, кр., якъ такоже
сплаченій съ застереженiemъ звороту до 31
грудня 1881 роцнї безпроцентовї додатки въ
загальнїй сумї 63,000.000 зр., а по дочисленїю
на р. 1882 додатку 2,625.000 зр., въ загальнїй
сумї 75,172.560 зр. 54 $\frac{1}{2}$, кр.

2. За роки 1883 до 1897 включно виплачена буде зам'єсть призаного найвищим постановленьемъ въ 13 жовтня 1857 безвироцентового задатку державного въ квотѣ 2,625.000 вр. безвироротна р'очна субвенція державна въ квотѣ 2,100.000 вр. Виплата тоді субвенції буде отбуватися въ чвертьр'очнихъ ратахъ згоры.

3. Решта потрѣбныхъ фондовъ индемнізаційныхъ, яка показаєся по отчисленю субвенціи, має бути покрита черезъ край додатками до податківъ безпосередніхъ. Додатки тіи мають бути установленій въ такої високості яка єсть потрѣбна, щобы въ ихъ доходу и з субвенції покрити всѣ потреби индемнізації и викупна тягардовъ грунтовыхъ, якъ також сплаты вычисленыхъ въ четвертому уступу опроцентованыхъ вадатківъ державныхъ. Цѣлковите або частне отписанье, оточене або вверненіе додатківъ индемнізаційныхъ можнаступити лишь въ такомъ самомъ отношеню въ якомъ товъ черезъ ц. к. администрацію державну буде призначанимъ для податківъ державныхъ.

4. О сколько фонды индемнізаційні, в наслѣдство убытку въ доходахъ въ додаткѣ податковыхъ, не могли бы зовѣтъ отповѣсти своимъ зъобовязаніямъ, якъ таکожъ на случай если бы помимо правильного впливанія вызв

⁸⁾ Глади Grellmann, Statistische Aufklärung, gen. Bd. I, стор. 227.

na ²⁾ Sumy galicyjskie. Dodatek do Nr. 18
5.) „Reformy”.

ченьхъ додаткѣвъ доплата країна и постачанія
субвенція держави не вистарчали до покрытия
кождочасної потребы рѣчної, — то держава
буде удѣлiti въ мѣру точно виникшої
потребы зворотній задатки, по 5 бѣтъ ста корон
товараній. Задатки тіи будуть звертатися
лишь рѣчный оборотъ Фонду въ вышнюю
вышку, а то въ мѣру той надышишки, при
звонъ шгобонизуєши на елучай, колибы въ
планиръ р. 1898 повестали еще надголосъ
задаткахъ, побирати дальше вычлененій изъ
ступъ третомъ додатки такожъ по за той же
акцъ до цѣлковитой сплаты довту держави
ескарбови. Въ кождомъ случаю, колибы въ
хдно-галицкому фонду индемнізації въ
ъ р. 1898 тижнала аннуитетъ або покаже
иинші потребы индемнізаціи, має край звер-
ратися о покрытие тыхъ потребъ черезъ
статочній додатки до податей.

5. По конституционному затверждению
умовы має галицька репрезентація краю в-
нти зарядъ индемнізаційныхъ фондовъ под-
такими самыми услоўями, подъ якими же
наступило иль другихъ коронныхъ краевъ.
Пrelимінаръ и рахунковий виміненія индем-
нізаційныхъ фондовъ для всхбдиюв и заходи
Галичини будуть такожъ на будучество в-
редъ внесенъємъ до сойму пересыланій шире-
но міністерству скару.

ДОНИСЫ

Зъ Тернопола

(Рускій театръ народный, а соймъ) брався саме теперь соймъ галицкій, отже пригадати ему наші потребы и поручити шимъ послемъ, щобъ двали о ихъ воладеніи. Хочемо тутъ поднести справу нашего народного, котрый недавно повѣреный драмат. пп. Биберовича и Гриневецкого, нечѣмъ въ короткомъ часѣ въеднати себѣ довѣрия славу у нашей публичности и показавъ, що до отповѣдной подмозѣ материальнѣй ~~жажды~~ нутіи на высотѣ свози задачѣ и сповини бажанія, якій до театру можна мати.

Не будемо розводитись широко надъ ликою вагою театру для нашего житїя и ръвою народного, а укажемо на те лішь вѣкома словами. Театръ нашъ має передовій

цѣль разбуджувати и плекати народнѣ житї,
впливати на єго розвой; и въ томъ можна
можна бъ ему справдѣ вызначити третє по
церквѣ и школѣ народнїй. Маленько въ
разъ случай переконатися, якъ сильно погу-
ває народнїя драма на моральне поднесеніе
нашого занедбаного люду и ее одинъ єшь
важнѣйшихъ мотивовъ, що промовляють а
поддержаньемъ и розвоемъ нашого театру.
Справдѣ можна бъ лишь бажати, щобъ
якъ найбѣльше руско-народныхъ твороў
и своїмъ репертоарѣ и заїздивъ съ ними въ
якъ найглубшій закутки нашего краю въ-
лаштувати на моральне поднесеніе нашего

А вжежь не мало причиняясь театръ и
развюю родного слова и литературы. Се друг
школа живого языка нашего. Около театра
громадится кружокъ писателъвъ и артистъ,
котрый подмагають его своими словесными и
музичными творами. Нѣгде правды дать, и
шь литература драматична ще дуже умъ.
отже тымъ щедрѣйшой потребувъ
щобъ мъ розвиватися и достарчати
добрѣхъ творовъ для выставъ сценичнъ.
На поли театральной музыки зробле
дуже гарногого, але и тутъ далобъ писати и
зробитися.

Коли жъ розважимо, що на театръ руш побирає „Руска Бесѣда“ лише 4000 зп. рѣвъ краевыхъ фондовъ, то ажъ соромно ста порбнавши сю квоту съ субвенціями для вскихъ театрівъ. Деянь тутъ вмога винаго отповѣдно артистовъ, придбати отповѣдну шдеробу и декораціи, а що вже говорятъ преміи за творы драматичнї и музичнї. Если отже нашъ театръ має стзнати юкъ то казкуть, „понадъ люде“, вле ю при люде“, то повиненъ бы по крайней мѣрѣ 10.000 зп. побирати субвенціи. Це надїю, що дотычный посолъ-референтъ вымовными словами выложити нагмату ошу бу подвышени субвенціи, а соймъ буде тутъ елучайность зложити одинъ дошиль, що дбає о розвїй руского слова и не вав сего пустою фразою, а попирає дѣяни

СОЙМЪ КРАЕВЫЙ.

Четверте засѣданье; дні 11 вересня.

Отчитано списъ петицій; цѣкавѣшъ зъ нихъ: Выдѣлъ поѣтъ въ Цѣшановѣ, Теребовли и Мостиокахъ о примусову асекурацію загородъ селівскіхъ. — Гром. Кобильница руска о привѣлье до староства въ Яворовѣ а до суду пов. въ Краковіи. — Алекс. Фогель выдавецъ Столловскаго „Wienica i Pszczolki“ о постояннѣ (!) роціи субвенцію. — Анна Чайковска, сирота по гр. к. пароху о запомогу. — Выдѣлъ пов. въ Бжеску о зредукованьи числа ярмаркѣвъ. — Гром. мѣста Теребовля о безпроцентову пожичку на будову касары войсковыхъ. — Сакраментки во Львовѣ о субвенцію на реставрацію каплицѣвъ. — Кипр. Цѣшановской о субвенцію на выprobование отгетревалыхъ матеріаловъ, и многиѣ други.

Потомъ отчитано дописъ ц. к. намѣстництва о правит. предложеніемъ о урегулѣванію галицкихъ фондѣвъ индемізаційныхъ.

П. Теоф. Маруновичъ поставилъ внесеніе, щобъ соймъ ухваливъ слѣдуючу резолюцію: „Соймъ иззыває по разъ третій ц. к. правителіство, щобъ всяки установи, принципи и розпорядженія дотычачій жідѣвъ въ докладно розслѣділо и щобъ въ властивій дорозѣ постараєся о все-сторонне урегулѣваніе правильнихъ отношеній місцевого вѣроисповѣданія въ дубѣ квінтитуційного роціуправленія съ жителями іншихъ вѣроисповѣданій. Въ мыслѣ §. 19 статута краеваго соймъ высказує желаніе, щобъ реформа уставъ и пра-спібъ дотыкаючихъ жідѣвъ була операція на розслѣдженю зъ рамени державної власти содержанія тасмичного религійно-чародійного уставадовства жідѣвскаго, заключенного въ т. зв. „талмудѣ“. Особиже же соймъ узнає необходиимъ, щобъ докладно були отверджени и въ державиомъ и краевиомъ законодательствѣ въ отвѣтній спібъ уважації робиніцѣ, які заходять межи народныхъ постановами жідѣвоками а загально въ державѣ обовязуючими засадами правильными: именно що до обумовъ дѣланія жідѣвокихъ кагаловъ и контролѣ надъ ними, що до становища и власти рабиновъ и зверхности кагалової, що до виконування судовицтва, въ цивільно-правильныхъ отношеніяхъ спіружество, що до повнолітності, въ спірѣ спадковиомъ и въ іншихъ отношеніяхъ правильныхъ, сколько они у жителівъ державы іншихъ вѣроисповѣданій не належать до спірѣ вѣроисповѣданій. — Тойже посолъ поставилъ друге внесеніе, щобъ утворити окремий зарядъ для галицкихъ жідѣвій правителіственныхъ.

Оттакъ соймъ и внесеніе ком. правилочи ухваливъ: „не узнає потребы переносити судъ пов. въ Цѣшанова до Нароля“.

На конецъ отчитано обширне внесеніе посл. Хшановскаго въ спірѣ регуляції рѣкъ. Внесеніе домагаєся, щобъ правителіство вика-цило загальній планъ регуляції водъ съ речицемъ си переведенія, щобъ на потребы регуляції въ цѣлѣ Передпістави затянуло пожичку, визначило зъ неї потребу суму для Галичини и установило при намѣстництвѣ дирекцію роботъ публичнихъ, котра переведливи планы затвердженій министерствомъ; дальше внесеніе жадає відніранія ополокъ воднихъ и лучшої уставы для охорони лѣсовъ.

Пяте засѣданье отбувалося сего дня.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Въ політиції) австрійской, подобно якъ въ цѣлѣ Европѣ, запалила подъ конецъ ферії ще больша ташка, якія була съ початкомъ ферії. Одна лишь наїждаша спірава египета да европейской печати матеріалъ до говоровъ. Політикамъ, цѣкавимъ на сенсаційнѣ вѣдомості политичній — теперъ скучно и съ нетерпѣливостю відкладати познайшої осені, коли розніческа сезона загальної рухливості.

(Цюзора) виїхавъ вже минувшого тиждня въ свою подорожъ. Въ півніцю цѣсарь прибуль до Целіоніца (Кляйненбург); въ суботу отбуль о-смітъ звѣсна. Нарады вигань цѣсара съ одушевленіемъ. Въ понедѣлокъ цѣсарь очутити Целіоніца и черезъ Вадихъ, Тарасъ, Предилъ прибуль до Фліча. О пробужніи цѣсара въ столиці Карантія не розписуємо богато, бо оно притадує пам'ять на головныхъ зачекахъ гостину монарха во Львовѣ.

(Цюзора Рудольфа) съ супругою виїхавъ до Вроцлава на великий маневръ північного воїска.

ЗАГРАНИЦІЯ.

Россія. О коронації цара доносить Несе. Реве, що таї отбудеся найправодоподібніше дні 1. жовтня с. р., хотій в того на певно не можна сказати. Завірюють, що царя бажає, щобъ образъ коронаційнѣй отбулся тихо, наїже приватно. Медаль коронаційнѣй вибиваются въ величнѣй кіножестій и съ замѣтною поспішністю. До Москви прибуль новий митрополитъ, который не совершилъ акта коронаційнѣй. Всѣ буднина на станиці петербургско-московскомъ жідѣвії відновлюються.

Оти минувшого тиждня відбуваються въ Петербургѣ арештованія революціонерівъ; поліція вибрала значне число фальшивихъ папертоў.

— Въ казеннихъ складахъ динаміту викрито поїздъ крадежі. — Ревізія вязницъ россійскихъ виказала великий непорядокъ. Більша часть директорівъ має зъ тон причини одержати димісію.

Египтъ. Концентрація войскъ англійскихъ підъ Кассазіномъ мала бути укінчена донерва въ понедѣлокъ а вѣвторокъ оподібною, що войска ударять цѣлою силою на Араби пашу. Передъ укінченіемъ еще тої концентрації и передъ прибулью Вольселея до Кассазіна въ пятницю прійшло до стычки мѣжъ англійцами и Египти-нами. Египтине заatakували англійцівъ на обохъ крилахъ, але були отпетій. Сила Араби-паша въ той стычцѣ виносила 13.000 людей и 12 канонівъ. Англійцівъ отратили до 100 людей въ раненыхъ и убитихъ.

НОВИНКИ.

— О резигнaciї Вроцлов. митрополита Сембраторовича пише вѣденьска „Neue freie Presse“ въ 12 л. с. м. такъ: Конфліктъ межи краевымъ правительствомъ а митрополитомъ Сембраторовичемъ не датуєся отъ часівъ новѣйшихъ, але еще отъ віtronізації о. митрополита. Тогдашній намѣстникъ гр. Голуховскаго учувши під часъ того торжества сіївану семинаристами пісню: „Отече, благаю тѧ“ на нутрі россійского гимну „Боже, царя храни“, звернувшись до префекта рукою семинарії о. Крижановскаго съ жаланіемъ, щобъ перестали співати, що сей-часъ и сталося. На другій день написавъ гр. Голуховскому поутие спровадань до міністерства, доносячи про ту несподівану змѣну въ устроєніи митрополита. Звѣстно, що номінація о. Сембраторовича наступила на жаланіе п. Грохольского противъ пропозиції тогдашнього управителя намѣстника бр. Просингера - Хоборского, который на першому мѣсці поставилъ о. Костека. — Коли въ послѣдніхъ часахъ дали чутися жалобы на аспірації шізматицї однії части руского духовенства и на уточнівість о. митрополита, представивши ему намѣстникъ гр. Потоцкій конечність, повздержати деморализаціи руского духовенства, а зробивъ се, якъ утвѣрждають зъ рукою сторони, що найбільшою объективностю, якъ въ загаль вѣвторокъ той спірѣ поступає зовѣмъ холоднокровно. Щобъ занобгії показујючому недостаткови енергії въ управительствії гр. к. архиепархії львівської, постаранося о іменованіе о. Сильвестра Сембраторовича епископомъ-суфраганомъ. Сталося се противъ волі о. митрополита, що лише побольшило роздраженіе, але не поздержало злого. Въ послѣдніхъ часахъ постановлено въ Римѣ положити конецъ такому ходови дѣлу и покликано о. митрополита, жадаючи оправданія зъ такого двозначного поступання. О. митрополитъ захопувався супротивъ курії дуже стоки, утвержданъ о привязанії руского духовенства до католицизму и на всі замѣти въвѣдь, що донагається процесу каноничного. Представлено ему численіи документы, межи іншими такожъ актъ Гр. Голуховскаго о слухаю при інтронізації, але о. Сембраторович утверждавъ знову недостаткови енергії въ управительствії до католицизму и на всі замѣти статей: „Dilo nie piętnuje i nie odtręca russophilów jako zagrajców i zdrajojów pielegnowania narodowej ruskiej idei, lecz wywodzi rzewne żale, że Rusini nie mogą się pogodzić i wytworzyć jednego stronnicztwa.... Kiedy urządzało mitry Józefiński, od którego, jak proces wykazał, propaganda russofilskiego weszła w krytyczne stadyum knowań, kolidujących z prawem karinem, Dilo ze swoim redaktem stało w jednym szeregu i w pierwszym rzędzie z p. Płoszczańskim i ze „Słowem“. Od tego czasu związek ten ciągle się utrzymał, a gdy X. Kaszala wystąpił przeciw Zmartwychwstańcom, później zaś X. Naumowicz pospieszył na pomoc unii, urządzając farę prawosławną w Hniličkach — Dilo bodaj czu nie prześcignęło nawet „Słowa“ w założoności i nienawiści... Dilo pisalo w czasie śledztwa panegiryki dla wrzeszkowych „męczenników“... Dilo troskli za p. Płoszczańskim i Włodz. Naumowiczem... nie bronili idei państwa, dodra kraju i kościoła“ и т. д. и т. д. А органъ другоги партіи польской „Gazeta Krakowska“ (въ 12 вересня) такъ пише по поводу згаданихъ нашихъ статей: „Dilo w Rosji chce być jak w domu.. Polityka Dila jest nowym obłudnym a złudnym figlem.. Milsza mi na prawdę szczerza otwartość „Słowa“, bo już wie, że tam z jawnym moskalem do czynienia. Włada nie rozwija się na obłudzie, a klika Dila szydzi sobie w najlepzsze z rozgrzadzonych głowowych“ и т. д. Мы теперъ дуже цѣкави, що скажуть наші недоброжелателі? Вѣрнії своїхъ логіцї, руководженій голосами польскихъ газетъ, повинні они теперъ воопѣти ими похвали для „Дѣла“ на мѣсце недавнихъ панастиг, — сего вимагалаби коноеквентії. Появивши разъ пісню співати після такту польскихъ газетъ, требає си и докончати! Якъ нѣ консеквентніе будоби тако наше жаданье, мы сего не жадаємо бути нашихъ недоброжелателівъ, такъ якъ мы пишучи наші статії, не бажали для себе похвалы, але добра наші спірави народної. Ми згадуємъ про се лиши длатого, щобъ кожному мысличному чоловікови наочно показати, якъ именно дуже нехильнъ для польскихъ шовинистовъ було наше виступленіе въ статей „Po procesie“, доказуяще розумної організації нашихъ силъ, власної потреби нашої народної спірави, безнаганного поставленія нашої народної спірави, підвищена волніть пам'ятъ самимъ шкодливихъ тенденцій, словомъ безнаганной чистоти и праведності въ поведенію въсіхъ Русинівъ. Ось се наше виступленіе такъ безпамятно розъярило нашихъ противниківъ зъ табору „Czas-u“ и „Gazet-y Krakowsk-om“, ось для того они бачуть въ насъ ворогівъ и держави, краю и церкви, инициуючи пам'ятъ пропаганду русофільську, колидуючу съ карними законами, „Czas“ и „Gaz. Krak.“ болгат именно такого звороту въсіхъ Русинівъ до розумної широпародної-політики, бо се бувбы очівідні концепції ихъ шовинистичнї политики: въ жутнїй водѣ ловити рибу! Кто толькъ пильно слідить отзыви або позручно открыти пісни „Czas-u“, „Gaz. Krak.“ и др., сену стало зовѣмъ яко, що вхідже найгорячіше бажанье було очертити въсіхъ Русинівъ панславистичнїми чи панросійскими агитаторами, ихъ сконпромітувати и т. д. „Czas“ же (а за нихъ други польські газеты) пишуть, що цѣла галицька Русь підмінена звѣстною пропагандою. Для „Czas-u“, „Gaz. Krak.“ и др. не будоби нічого більше пожаданого, якъ колибі Русини, а бодай хоч руска інтелігенція призначалася ісповідниками т. зв. панславистичнїхъ егрименъ и агітаций, — бо тоги ажъ они затрюмовали! Польські газеты предей въ кождомъ майже чиїль голосять, що

бу, коли о. Сембраторовичъ єще разъ заявивъ, що оставе при овонімъ твердженю о привязанію руского духовенства до католицької церкви, почимъ розирація въ бѣгахъ. Намѣстникъ закінчивъ розмову словами: „Ваша резигнaciя есть вже довершеннімъ дѣломъ; о сѣмъ нема вже що говорить“. — Митрополитъ розпрощався вже съ членами капитулу; кромѣ своєї родини не пріймає підїкого, не читає литургії въ престольнѣй соборѣ и пробуває найбільше въ своїй приватнїй каплицї. Онъ оставає еще 14 днівъ у Львовѣ, а по принятію его резигнaciї виїдує до Риму, и вступить тамъ передовомъ въ монастырь. Пана предложивъ митрополитъ становище предсѣдателя одного отбліу въ конгрегації de propaganda fide.

— Резигнaciю Вроцлов. митрополита Сембраторовича пріявлъ вже цѣсаря. Поставлено о. митрополиту умову увѣглаждио по большої часті міністерство внутреннїхъ справъ.

— Вроцлов. митрополитъ Сембраторовичъ, якъ пише ческий „Pokořok“, остане и надальше членомъ палаты панівъ.

— До вѣденья гр. к. митрополії удався вчера совѣтникъ намѣстництва Шабель, щобъ перевести тамъ роздѣль темпоралії.

— Напасти „Czas-u“ и „Gazet-y Krakowsk-om“ на „Dilo“ за наші статії „Po procesie o голову зрады“. По причинѣ нашихъ статей „Po procesie“ озвѣшили въ гдялкъ галицькихъ газетахъ голосы невдоволенія, именно тому, що ось то наші замѣти, уваги и выводи хоч спіраведливій, а немовъ то въ пору высказаний, бо польська праца лікує по поводу тихъ статей. Ясъ нѣ дивовижна така аргументація вже сама собою, що спіраведливій выводи и уваги мають бути лиши тому яевасій, що гдокотрій польські газети пітре чрезъ десяте та єще съ змѣнами и додатками подали тѣ уваги, — то всіже годиться близше приглупнися и такої дивовижнїй аргументації. И ось не кто іншій, а первостепенный гр. Голуховскій поутие спровадань до міністерства, доносячи про тую несподівану змѣну въ устроєніи митрополита. Звѣстно, що номінація о. Сембраторовича наступила на жаланіе п. Грохольского противъ пропозиції тогдашнього управителя намѣстника бр. Просингера - Хоборского, который на першому мѣсці поставилъ о. Костека. — Коли рокованія въ Римѣ не довели до наїмененія цѣли, виїхань о. Сембраторовичъ зъ отъмнію до Львова, а по дорозѣ вступивъ до Вѣднія и просивъ С. цѣсара о авдіції. Цѣсарь за-живъ о. Сембраторовичу, що пересвѣдчений есть о его невинності, але уважає его за неінтонацію до управительства львівської архиепархії въ виду двозначного направленія руского духовенства. О. Сембраторовичъ оправдувався, запевавши о католицькихъ чувствахъ руского духовенства, а коли се не помагало, просивъ въ кінціе о 48-годинній речінець до наїмну; въ той часъ консервувавъ пару разівъ съ панскими пунцемъ Ванутелінъ. Дні 4 вересня бувъ мітруполитъ захопувався супротивъ курії, ізъявивши знать до зложенія у цѣсаря, ізъявивши свою готовності до зложенія уряду, однакожъ подій не заразомъ свої обави, що становище руского клира могли быть черезъ іменованіе митрополита непріймого рускій народності статиста єще пра-крайнімъ. На тое зневинивъ его цѣсарь, що лише Русини буде іменованій его настѣнкомъ. Кроме того заявивъ цѣсарь мітруполитъ, що узнає его димісію яко дѣло вельми патріотичне, котре ему позицію монаршу ласку узвівное. Мітруполитъ обвідивъ потому, що для себе не потребує нічого, але поручи свою членість родину, котра ограждаєше лише на єго помочь, ласкѣ цѣсаря; діяло просить: 1) 20.000 рѣчнїхъ пенсій; 2) звороту суми 60.000 зл., виложеної на амеляцію мітруполії добрь; 3) удержання въ правнїй силѣ о. м

хедника о. Шеффера въ день рѣдва Пр. Бог. и въ Дашикъ дек. отрѣйского днія 16 (28) вересня о. р. Проповѣдати буде звѣстный миссонарь о. Рудольфъ Мозъ.

— „Dziennik Polski“ пише въ 208-омъ чѣ, что „въ Бартбомъ въ пов. горлицкомъ выставивъ тамошний гр. кат. парохъ триарменный крестъ на цвинтари“. Якъ се разумѣти: чи се якакъ доиси небула вѣсть, щоби ажъ публично оголошувати, чи може радше проста денуніція?..

— Театральна трупа п. Бачинскаго гостить теперъ въ Горлицахъ, где съ большими поводженіемъ да представлена. Эзъ Горлица пойде та трупа на кѣлька представлень до Грабова, а оттакъ до Невога Сонча.

— Выборы до ради громадской въ Зборовѣ дали „Gazetę Narodową“ способность нарѣкати на агитацию Русиновъ, а павѣть посужувати гдѣлихъ тамошнихъ Полякѣвъ о „вождѣ усновленію противъ овощи народовѣши“⁴. Такъ ось въ 207-омъ чѣ „Gaz. Nar.“ оправдує п. Матушевскаго, бувшій начальникъ громады, эзъ закидѣвъ, якъ починивъ якійсь кореспондентъ тои газеты, говорачи, що власне ти выборцѣ, якихъ выбрали себѣ громада, суть добры, въ що бти самъ голосувати противъ тыхъ, котрій называють себе овощемъ народовѣши, позаякъ се люде, котрій для своеї приваты сѣютъ лишь незгоду. Дальше увѣряє п. Мат., що якъ не довелось тому овощи народовѣши не перевести выборы по своей думцѣ, такъ есть нальо, що и внесений ними протестъ скончился на пѣтъмъ. Тако same пише въ той газетѣ посесоръ п. Тиргавель. Нехай се послужить за доказъ, якъ то неразъ самъ Поляки выражаютъ о тѣмѣ овощи народовѣши, о котрѣмъ такъ шумно голосянти праса польска, а котрій неправдѣ есть чамъ лише нужденно пілонею въ здоровомъ тѣлѣ нашого народа.

— Въ Перемышли отбулась сими дніми розправа передъ судомъ приложныхъ противъ селянина Олекса Пирчеви вѣдь Шкла, котрый еще въ марта с. р. забивъ въ лѣсѣ I. Бзерскаго вѣдь Янова, котрый ишовъ до Яворова на ярмарокъ. Убийца застрѣливъ его въ цѣлѣ рабунку, а до останка вышировалъ, мовъ то онъ его забивъ съ розмысломъ, але казавъ, що взявлъ его за заліць. Судѣй приложий одноголосно потвердили питанье о злочинствѣ розбіща мордерства, а трибуналъ засудивъ Олекса Пирча на кару смертную черезъ повѣшанье. Пирч не вѣйтъ супротивленія.

— Оригинальна крадѣжъ. Минувшии суботы закраслося колько женьщинъ до шопъ на вымотавъ перемышль, где стояли коровы, и тамъ выдоили ихъ. Та якось не довелось тымъ людимъ заспокоити свои смирино жажды, бо отъ надбіши сторожѣ позапалили ихъ...

— „Gazeta Krakowska“ дала свободну волю своимъ чувствамъ, довѣдавшись о резигнаціи нашого Виреос. митрополита. Пѣдъ надписею „Verba aditata“ (въ чѣ 123) помѣстила она вѣдь тѣлѣ Естеры на статію, въ котрой пробивась въ одної стони неугамованна радость въ тон резигнаціи, а въ другомъ выринае мовъ оліва кишача жовчъ на уступившого митрополита. Ось якъ отзываєтъ таї газета о митрополитѣ: „Teraż zwycięzaję karłan obywatele Sembratowicz na macierzyńskiem ionie kościoła szukaj będzie pociechy za wielkie gorycze i wielkie bledy żuwota swojego!“ — Чиже се не прости напастъ и неоправдана клевета! И въ чѣмъ же то такъ провинивъ бувъ нашъ митрополитъ, що ссыпалась на него и „проплінія грумісії“ и „гроѣза процесу канонічнаго w Rzymie!“ А въ другомъ сторонахъ вѣдь откѣ „Gazeta Krakowska“ мае право ідентификувати свой покутный голосъ съ голосомъ цѣлого краю, ка же чи то мовъ си устами веселитъ въ устуленіи митрополита вѣсъ народъ, — коли она съ бажаніемъ руского народа такъ далеко миналася, якъ далеко отстоѧть си новыши слова бѣдъ правды! Ба, але „Gazeta Krakowska“ побиває до того жалемъ, чому не усунено митрополита еще передъ семи лѣтами, або бодай передъ двома, а нехай вже и передъ рокомъ, и въ тон причини добрїка недавнини „komunikantam poligrafowem“, котрой мовъ-то не хотѣли познати, що квестія руска есть „zagata rossyjskimi agitaciami“. Теперъ „z dge niem“ чекає „Gazeta Krakowska“ на наслѣдника по нашомъ митрополиту и вже напередъ горлає, що „tu juz nie moze byc róby“, — значить: на тѣмѣ становищіи вже не може станути подбійний Сембратовичеви митрополитъ Русинъ, але кандидатъ, якого собѣ „Gazeta Krakowska“ желає! „Gazeta Krakowska“ глядитъ благаючими очима и на „dalsze podobne nastepstwa“, — с. е. на усуненіе чи резигнацію всѣхъ и вся, що чувствує по руски.

— Но ради поїтівовои въ Богородчанахъ выбрано въ довіловичомъ выборѣ селянина Семена Лукача вѣдь Старуй вѣдь округа громады сельскихъ, а потія Кароля Соботу вѣдь округа бѣльшихъ поїтівъ.

— Торговельна палата вѣдь Брадахъ остане и дальше въ тѣмѣ мѣстѣ, позаякъ министеръ торговїй увѣдомивъ выдѣль краївый, що зъ причини неустащеній отношеніи торговельныхъ мѣстъ Бродовѣ и Тернополя перенесеніе тои палати до Тернополя не може на разѣ послѣдовати.

— Однорочній охотники войсковій мають бути ѡѣть теперъ придѣлюваній до служби фургонівъ и въ загалѣ будуть значно улекшени для нихъ дотерпѣшій строгїй обовязки.

— До того то доводить гарѣвка! Вѣдь Грушевскій, говіацій селянинъ Василь Рыбакъ, пріїшовши до хаты вѣдь станѣ петверезомъ, удусливъ свою власину 9-мѣсячну дитину. Пѣдъ той часъ не було матері дома. Власть увізнила Рыбака.

— Зараза на худобу появилася вѣдь Радивиловѣ коло границѣ поїтівъ бродскаго. По тѣмъ причини установило намѣтицтво 20-километровый округъ поморовъ въ пов. бродскому, где не вѣлько вирадажувати плодовъ звѣричихъ и овецъ черезъ стаю входу вѣдь Брадахъ.

— Про могилу Т. Шевченка пише кіевска „Заря“: На дорозѣ къ Печарямъ находится могила Т. Г. Шевченка, а на їй крестъ. Той крестъ, одиночній знакъ того, що тутъ похороненій чоловікъ, на половину згнилий и кождой хвилѣ може повалитися. Такъ почитася у настъ память великого чоловіка! — Мы въ свою стороны можемъ лиши жалѣти, що доси єїкто не постравася, щоби зднину отповѣдній памятникъ для нашого великого генія.

— На Русиновъ, потерпѣвшихъ посѣдными часами элементарній шкоды надобливать на руки нашої администраціи о. М. Садовскаго вѣдь Залозець вѣдь 50 кр., збранихъ подчаста акафисту. (Си грошъ булася наша администрація на руки п. Миколаї Торосевича вѣдь Рогатинѣ.)

— Вѣдь арештовано 26 соціалістовъ, а то на підстаетъ спровадзію комисарівъ поліції Гавалкы и Богда вѣдь залозець вѣдь радикаль и сектъ, якъ отбулись по тыхъ зборахъ. Межи арештоваными суть: властитель школы музичній Шенц и столькар Компосъ, дуже горячій агітаторъ. Поліція хотѣла такожъ арештувати выдавчыца соціалістичнаго піснія „Zukunft“ Шустачка и Милера, але они скрылись гдеси безъ знаку.

— Акцію на заспокоеніе дозгу въ сумѣ 20 кр. разіпавъ угорскій судъ вѣдь Фогараю на реальність одного селянина, котрой вартостъ означено на 713 зп. 88 кр. Се вже дѣйстно неспонятіе!

— Доля богомольныхъ Грекинъ. Вѣдь Малій Азій, вѣдь павѣтъ вѣдь Греції есть звичай, що молодій юнікъ, котримъ не довелось вѣдь протыгну першыхъ десяти лѣтъ супружества збогати материами, удаются до гробу праматери Рахилѣ, що лежить недалеко Палестини, и тамъ складаютъ свои жертви сть душевными мольбами... Такъ ось недавно выбрались прегарныхъ десяты Грекинъ вѣдь таку подорожь, котримъ однакъ не довелось дойти до цѣли, бо на дорозѣ обскочили ихъ Музулмане, зловили и запородали до всходніхъ гаремовъ.

— Вѣдь справѣ Естеры Солимоссы взымають газеты угорскаго министра справедливости, щоби уриадо во выяснивъ, о сколько вѣдь тѣмъ правды, що тыхъ сплавниковъ, котрой мали кинути до рѣки тѣло Естеры, бѣльемъ и рѣжніми тортурами змушувано вѣдь слѣдствѣ до обтяжаючихъ збозинъ. Газеты опирають сю вѣстъ на словахъ сплавника Матвія, котрой повѣдає, що збозини вымушено на пѣтъмъ гарапомъ.

— (Дѣбій вѣсті.) Цѣсарь удѣливъ погорельцамъ громады Опришовиць вѣдь пов. станиславовскому 400 зп. запомоги. — На дворцы вѣдь Илігофенъ вѣдь Нѣмецчинѣ вискочивъ пѣздъ зъ шинъ, черезъ що три особы утратило жити, а пять есть тижко раненыхъ; кромѣ того есть забитыхъ 600 овецъ.

— Вѣдь старой Русі згорѣвъ зовсімъ театръ. Нѣкто не пострадавъ жити. — Вѣдь Парижъ погибъ вѣдь поєдинку Массасъ, редакторъ бонапартистичнаго дневника „Combat“, убитый шпацио черезъ редактора бонапартистичнаго дневника „Petit Journal“. — До Вѣдни прѣѣхали чорногорскій князіи Милана, Стана и Зофія, котрой вихались вѣдь одній петербурскому закладу. — Вѣдь Перемышли вихестили на обрадъ рускій три жідоки и одинъ жідъ. — Вѣдь перестали працювати зъ умовы 100 блахарѣвъ вѣдь фабрицѣ желѣзницѣ вѣдь Вѣнѣръ Найтгайдъ. — Фабрика тканинъ вѣдь Феликодорѣ коло Вѣдни згорѣла зовсімъ; 500 ткацьвъ остало безъ хлѣба. — До Львова прїѣхали ческій артисты и дадуть черезъ три разы концертъ. — Вѣдь Вѣдни на „Вѣнѣръ - Фортшадъ“ закрыла польція одну реставрацію, где сходилися соціалісти. — Вѣдь Женевѣ умерт Еміль. Плянтамуръ, знаменитый астрономъ и директоръ тамошньої обсерваторії. — Сими дніми вихало зъ Бродовѣ 85 россійскихъ жідовъ-емігрантівъ до Парижа. — Вѣдь Ісландії панує можи тамошнімъ населеніемъ великий голодъ. — Нѣкъ отбудеся у намѣстника гр. Потоцкого велика рецензія. — Третій баталіонъ полку 55 гр. Гондрекуръ вѣдь вихешъ вѣдь здѣ Львова до Боснії. — Вѣдь Вѣдни умерла Зофія гр. Датрихштайнова, сестра намѣстника гр. Потоцкого. Зъ той причини отклика нѣнія рецензії у намѣстника. — Во Львовѣ працює Блондинъ, котрой ходить по довгой линії, притвердженой високо понадъ землею. — Вѣдь Москвѣ открыто зѣздъ россійскихъ техніківъ. — Вѣдь Одесѣ обходжено минувшиу недѣль 100 лѣтній роковини основанія того мѣста. — Вѣдь Станівѣ вѣдь пов. золочівскому умерли 4 особы, якъ вихши Ѱдовитыхъ губъ. Зъ той самон причини умерло такожъ четверо особъ вѣдь Коньчакахъ вѣдь пов. станиславовскому.

НАУКА, ШТУКА И ЛІТЕРАТУРА.

— Дальша розколка старинного Галича, предпринята 9 с. м. въ минувшу суботу, допровадила до задавлюючого результату и доказала, що гипотеза, высказана передъ двома лѣтами дромъ И. Шараневичемъ въ книжочцѣ: „Старинный книжній городъ Галичъ“, о положеніи того города, майже зовсімъ справеджується. Просто надѣ уточненіемъ „Вѣдунъ“, означаемъ вѣдь реченої книжочцѣ яко мѣстечемъ якоись великимъ катастрофы (бѣды), и на високо положеніемъ пунктѣ залуковской выжини (на півахъ господарѣвъ Глушки, Петраша здѣ Залуквы и на півѣ Воробчака, побережника здѣ Сокола) открыто власне фундамента дуже місця

и дуже добра захованій пространной базилики чистого византійскаго стилю, съ трема абсидами и трема папами, котрьхъ стрѣла дуже точно ѿстъ на вѣхѣ зверинца. Боть то церкви значи обширнѣшь бѣдь церкви с. Спаса, попереднѣшь выкопаною, во висності ѿ найменше 10 сажній ширини. Всѣ обстановы показують, що то була катедральна церкви галиць Пресв. Богородицѣ, вѣдь котрой угорскій королемъ Коломанъ зъ своєю судженю Саломею зъ зводь (виданія) церковныхъ боронилися передъ побѣдившими ихъ воєнными силами рукопѣй войскъ князя Мстислава здѣ Новгорода р. 1219, поки ажъ жажда води не принудила ихъ здатися. Выхідася зетерпію ѡѣть дальшихъ вислѣдкѣвъ ствердженіемъ таї догадки. Все промовляє такожъ затымъ, що больша часть мѣста, именно та, где мешкали бѣді люди² (черні), лежала тамъ, где днесъ есть пріераюча до той церкви дубровъ и ѿстъ здѣ Блюдинами, селомъ надѣ Ломницю, и ѿстъ Соколомъ становила одну велику осаду. Докладне вислѣдженіе той дубровъ підъ взглядомъ археологичнѣмъ буде дальшою конечною задачею. Проф. др. И. Шараневичъ вѣдь вѣдомъ ѿ землемѣру таї землемѣру о. Г. Шараневича вѣдь Залуквы о. Л. Лаврецкому, котрой точною знаемостею терену, на котрому розкопки предпринимаются, гордичимъ заинтересованыся предметомъ и своимъ вилывомъ на робочу людьбѣ, якъ и на поїдательствѣ грунтобѣ до розкопокъ потрѣбныхъ, уможливлює цѣле то предпринять и до ѿслівного осигненія такихъ результатовъ вѣдь високой мѣрѣ причиняється. За мѣтки достойна есть увага одного зъ молодихъ роботніківъ при суботній розкопці: оказаєсь бѣдъ, що „Вѣдунъ“ значить мѣстце, вѣдь котрое людѣ пе редь великою бѣдою утѣкали.

Преслѣту одержанъ о. Марія, Старий, капелланію Філіппъ др. надѣбринського. До каноничної институції заміїніи Терешкевичъ на парохію Сороки зъ Леопіт. Любенецкій на парохію Загорѣ др. залівниць Раїтеровскій зъ Беньковець на парохію Наро-дек. теребовельського.

На поселеніе церкви вѣдь дѣнь Рождество Пр. Дѣнь вѣдь Каменець струмиловой Пресв. епископъ Сильвестр житрополій землемѣру на прошенье тамошнаго пароха о. Мик. Чельского.

Речинецъ для парохіального испанія землемѣру призначений на дні 10 и 11 жнівня. Хотічъ піддатися испыту вѣдь сїмъ речину землемѣру въ звичайний спосібъ звѣдень.

Переписка Редакції и Администрації.

П. Т. дописувати зъ Чернівець: Преслѣту піддомати настъ о своєму імені, щоби ѿзвѣстити Вѣдуну, В. М. С. вѣдь Залукву: Грунтобѣ вислѣдивши на „Чотирогласнинѣ“ ѿзвѣстити выдавцеви п. Коції, и дальше за нихъ ѿзвѣстити отвѣтчи.

Кур'єр львівський вѣдь дні 11. жнівня 1892

І. Акція за штуку.	желѣз. Кар. Лоды, по 200 р.
	львів.-чери-ле, по 200 р.
	Банк гіл. гал. по 200 р.
2. Листы заст. за 100 р.	Общ. кредит. гал. по 5% вѣ.
	по 4% вѣ.
	по 5% вѣ перв.
	Банку гіл. гал. по 6% вѣ.
3. Листы довжи за 100 р.	Листы дов. гал. рут. банку по 6%.
	Общ. роль. кредит. для Гал. и Бук. 6% зовсімъ вѣ 15 лѣтъ
4. Облиги за 100 р.	Индомінізациія гал. 5% м.к.
	Облиги комуналній Гал. банку рутин. 6%.
	Ножички кр. вѣ 1873 по 6%.
5. Лоси мѣста Кракова.	Лоси мѣста Кракова.
6. Монеты.	Станіславів.
</td	